ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **A. M.,** zastoupen Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie,** se sídlem Olšanská 2, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 2. 2018, č. j. 2 A 144/2017 – 23,

takto:

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 16. 2. 2018, č. j. 2 A 144/2017 - 23, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 4. 12. 2017, č. j. CPR-30653-2/ČJ-2017-930310-V241, žalovaná zamítla odvolání žalobce a potvrdila rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy (dále jen „správní orgán prvého stupně“) ze dne 20. 10. 2017, č. j. KRPA-352182-22/ČJ-2017-000022, kterým bylo žalobci podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), uloženo správní vyhoštění a stanovena doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, v délce jednoho roku. Současně mu byl v souladu s § 118 odst. 1 téhož zákona stanoven počátek doby, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, od okamžiku, kdy pozbude oprávnění k pobytu na území České republiky. Dále mu byla podle § 118 odst. 3 zákona o pobytu cizinců stanovena doba k vycestování z území České republiky do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

II.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalované žalobu k Městskému soudu v Praze. Rozsudkem ze dne 16. 2. 2018, č. j. 2 A 144/2017 – 23, městský soud zrušil rozhodnutí žalované a věc jí vrátil k dalšímu řízení.

[3] Městský soud v odůvodnění rozsudku uvedl, že předmětem sporu je otázka přiměřenosti napadeného rozhodnutí, neboť žalobce má za to, že správní vyhoštění není v jeho případě přiměřeným opatřením s ohledem na další okolnosti jeho případu. V této souvislosti poukázal na to, že žalobce pobýval na území České republiky nelegálně pouze 3 dny, přičemž třetího dne se zároveň dostavil k cizinecké policii za účelem řešení svého pobytu. Nepochybně se jednalo o žalobcovo pochybení, avšak z pohledu jeho konečného důsledku se podle názoru městského soudu nejednalo o tak závažné pochybení, z něhož by bylo možno usuzovat na nedostatečný respekt žalobce ke zdejším zákonům tím spíše, dostavil-li se žalobce dobrovolně na policii. Z tohoto jednání žalobce lze naopak usuzovat, že měl snahu a zájem o řešení problému s pobytovou situací a dostavení se na policii o jeho vlastní vůli lze vnímat jako okolnost snižující závažnost jeho protiprávního jednání. Z žalobcova chování lze usoudit, že skutečně měl zájem pobývat na území České republiky legálně, nechtěl se svým povinnostem vyhýbat a vědomě tak porušovat zákony. V případě žalobce nelze přehlédnout také nepoměr mezi dobou nelegálního pobytu a délkou uloženého správního vyhoštění. Lze poukázat rovněž na fakt, že ze strany žalobce šlo o první porušení pobytových předpisů. Právě v kontextu těchto skutečností je na místě hodnocení relevantních okolností správními orgány označit za nedostatečné. Přestože jednání žalobce naplňuje podmínky obsažené v § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona o pobytu cizinců, není podle městského soudu natolik závažné, aby bylo přiměřené za něj uložit správní vyhoštění. Nelegální pobyt o délce tří dnů není sám o sobě natolik závažným porušením zákona o pobytu cizinců, aby na jeho základě bylo možno rozhodnout o správním vyhoštění cizince podle § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 s tím, že je takto uložené správní vyhoštění přiměřené. Při použití § 119 zákona o pobytu cizinců je vždy nutné rovněž zohlednit, že se v případě správního vyhoštění jedná o v podstatě nejvážnější možný zásah do práv cizince. Z tohoto důvodu musí být dané ustanovení aplikováno v souladu se zásadou přiměřenosti, tedy zejména s ohledem na danou situaci každého konkrétního cizince. V kontextu žalobcova případu je podle názoru městského soudu nepřiměřené, aby byl vyhoštěn, a proto napadené rozhodnutí s ohledem na § 174a zákona o pobytu cizinců neobstojí.

III.

[4] Žalovaná (dále jen „stěžovatelka“) napadla rozsudek městského soudu kasační stížností z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

[5] Stěžovatelka poukázala na to, že žalobce přicestoval na území schengenského prostoru na základě maďarského krátkodobého víza, na jehož základě byl oprávněn na tomto území pobývat do 26. 9. 2017. Uvedené vízum bylo žalobci vydáno za účelem turistiky, která měla probíhat v Maďarsku. Dne 29. 9. 2017, kdy se žalobce za přítomnosti zmocněného zástupce dostavil ke správnímu orgánu prvého stupně, pobýval na území České republiky již bez víza, ač k tomu nebyl oprávněn. Tím zavdal příčinu pro zahájení řízení o správním vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona o pobytu cizinců. V průběhu řízení o správním vyhoštění měl žalobce řadu možností osvětlit svou pobytovou situaci i účel cesty a předložit na podporu svých tvrzení důkazy. Z důvodu

absence významných konkrétních skutkových okolností svědčících ve prospěch žalobce převážil zájem státu na dodržování právních předpisů, a proto správní orgán prvého stupně vydal rozhodnutí o správním vyhoštění.

[6] Ke sporné otázce, proč vnímá rozhodnutí o správním vyhoštění jako přiměřené, se pregnantně vyjádřil správní orgán prvého stupně na str. 4 až 6 svého rozhodnutí. Stěžovatelka současně poukázala zejména na množící se případy občanů Uzbekistánu, kdy účelově dochází k obcházení krátkodobých víz. Namísto toho, aby tito cizinci podali žádost o prodloužení uděleného víza [ve smyslu čl. 33 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 ze dne 13. 7. 2009, o kodexu Společenství o vízech], na území České republiky setrvají po uplynutí platnosti krátkodobého víza s vědomím toho, že jejich vycestování nebude s ohledem na politickou situaci v zemi původu možné.

[7] Podle judikatury Nejvyššího správního soudu představuje správní vyhoštění specifické administrativní opatření v oblasti kontroly přistěhovalectví, jež má v zásadě preventivní podstatu. Svým obsahem nejde o rozhodnutí sankční povahy, ale toliko o správní rozhodnutí vyjadřující zájem státu na tom, aby se jím dotčený cizinec na území státu nezdržoval. Dojde-li k naplnění skutkové podstaty § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona o pobytu cizinců, může zvrátit vydání rozhodnutí o správním vyhoštění jen liberační důvod podle § 119a odst. 2 téhož zákona (nepřiměřenost zásahu do soukromého nebo rodinného života cizince ve smyslu demonstrativně vypočtených kritérií přiměřenosti podle 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců). U každého případu je nutno poměřit právo na rodinný a soukromý život s oprávněným zájmem státu na dodržování právních předpisů. Pokud absentují důvody svědčící ve prospěch cizince, nelze postupovat mírněji, než vydat rozhodnutí o správním vyhoštění.

[8] Podle stěžovatelky bylo dostatečným způsobem prokázáno, že žalobce neplnil podmínky uděleného maďarského krátkodobého víza, vydaného za účelem turistiky v Maďarsku. Žalobce poprvé vstoupil na území schengenského prostoru přes letiště v Itálii dne 19. 9. 2017, poté odcestoval dne 22. 9. 2017 do Budapešti a dne 24. 9. 2017 do České republiky, tedy ještě v platnosti uvedeného víza. Přesto svůj pobyt na území České republiky žalobce ohlásil až dne 29. 9. 2017, tedy několik dnů poté, co platnost tohoto víza skončila a pobýval zde tak již neoprávněně. Téhož dne měl v úmyslu podat žádost o udělení víza za účelem strpění pobytu podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Sled událostí ve spojení s vyjádřením žalobce prokazuje, že necestoval na území schengenského prostoru z důvodu turistiky, ale že jeho záměrem byl zisk pobytového víza, které mu umožní další pobyt na území České republiky. Stěžovatelka tak nevybočila z mezí správního uvážení, přiměřeností se dostatečně zabývala a své závěry přezkoumatelným způsobem odůvodnila.

[9] Stěžovatelka proto navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

IV.

[10] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[11] Kasační stížnost je důvodná.

[12] Nejvyšší správní soud na úvod své argumentace předesílá, že skutkově i právně obdobnou věc v nedávné době posuzoval a rozhodl rozsudkem ze dne 27. 9. 2018, č. j. 3 Azs 304/2017 – 34. Z tohoto rozsudku proto vychází i v nyní projednávané věci.

[13] Podstatou kasační stížnosti je otázka (ne)přiměřenosti dopadů rozhodnutí o správním vyhoštění do práv žalobce ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců.

[14] V napadeném rozsudku městský soud posuzoval otázku, zda nelegální pobyt žalobce na území České republiky o délce tří dnů je natolik závažným porušením zákona o pobytu cizinců, aby na jeho základě bylo možno rozhodnout o správním vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 téhož zákona. Dospěl přitom k závěru, že nikoliv. Svůj závěr odůvodnil celkovým skutkovým kontextem věci, konkrétně tím, že žalobce (1) na území České republiky nelegálně pobýval pouze tři dny, (2) třetího dne po pozbytí platnosti schengenského víza se dobrovolně dostavil na oddělení cizinecké policie za účelem řešení svého pobytu, přičemž (3) jde o jeho první porušení pobytových předpisů. Městský soud sice uznal, že žalobce porušil zákon o pobytu cizinců, přesto však vyjádřil přesvědčení, že se nejednalo o tak závažné pochybení, aby z něj bylo možno usuzovat na nedostatečný respekt žalobce ke zdejším zákonům. Podle městského soudu lze naopak ze žalobcova chování usoudit, že skutečně měl zájem pobývat na území České republiky legálně, nechtěl se svým povinnostem vyhýbat a vědomě tak porušovat zákony. Nelegální pobyt o délce tří dnů tak není sám o sobě tak závažným porušením zákona o pobytu cizinců, aby na jeho základě bylo možno rozhodnout o správním vyhoštění žalobce s tím, že je takto uložené správní vyhoštění přiměřené.

[15] Uvedené posouzení věci považuje Nejvyšší správní soud za chybné, neboť z předloženého spisového materiálu je naopak záměr žalobce obcházet pobytové předpisy zjevný. Ke stejnému závěru ostatně zdejší soud dospěl i ve skutkově velmi podobném případě (rozsudek ze dne 14. 3. 2018, č. j. 1 Azs 416/2017 – 29, jehož obsah je zmocněnci žalobce i stěžovatelce znám), byť nelze přehlédnout, že ve zmiňované dané věci byl záměr cizince o zneužití turistického víza ještě více markantní, neboť ten výslovně připustil, že na území České republiky přicestoval s cílem pracovat. Nicméně i v nyní posuzované věci (stejně jako v již shora zmíněné věci vedené pod sp. zn. 3 Azs 304/2017) vyplynuly skutečnosti, dostatečně indikující záměr žalobce zneužít turistické vízum s úmyslem zajistit si pobyt na území České republiky. Z vízového informačního systému bylo totiž zjištěno, že v žádosti o udělení krátkodobého schengenského (maďarského) víza žalobce uvedl jako účel cesty turistiku a jako členské státy určení Maďarsko. Na dotaz správního orgánu prvého stupně v rámci výslechu o důvodu přicestování na území České republiky žalobce nejprve odmítl odpovědět. Posléze však uvedl, že si přijel prohlédnout Prahu, zalíbilo se mu tady, a proto zde chce zůstat a přestěhovat sem i svoji rodinu. Členové jeho rodiny (rodiče, bratr, dvě sestry, manželka a jejich tři nezletilé děti) žijí všichni v Uzbekistánu v domě, který patří jeho rodičům. Dále uvedl, že se do Uzbekistánu nechce vrátit, nemá tam práci ani žádný majetek, neboť všechno prodal, aby mohl splatit dluhy. K České republice nemá žádné vazby, nemá zde žádný nemovitý majetek, žádné příbuzné či blízké osoby, nepracuje. Uvedená tvrzení a přístup žalobce, v kontextu množících se případů občanů Uzbekistánu, zneužívajících krátkodobá schengenská víza v podstatě identickým

způsobem, proto dostatečně odůvodňují závěr správních orgánů o úmyslném obcházení zákona o pobytu cizinců. Stěžovatelce lze tedy dát za pravdu, že uložení správního vyhoštění je plně odpovídající jednání žalobce a nepředstavuje nepřiměřený zásah do práv žalobce. Dospěl-li městský soud k závěru opačnému, posoudil věc po právní stránce nesprávně, a je tak naplněn kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[16] Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené důvody napadený rozsudek městského soudu podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Městský soud je v dalším řízení vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[17] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. října 2018

Mgr. David Hipšr
předseda senátu